

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНИХ НАУК
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ І ВСЕСВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ
(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь _____ **бакалавр**
(назва освітнього ступеня)

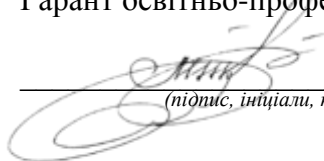
галузь знань _____ **08 Право**
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність _____ **081 Право**
(код і назва спеціальності)

тип дисципліни _____ **обов'язкова**
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

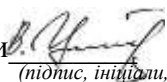
ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

_____ А.С. Метіль
(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою української і всесвітньої історії та культури
протокол № _16_ від 26.06.2020 р.

Завідувач кафедри
_____ В.Г. Церковна
(підпис, ініціали, прізвище)

ПОГОДЖЕНО:

Голова ради з якості вищої освіти факультету української філології та соціальних наук

_____ Н.О. Гончарова
(підпис, ініціали, прізвище)

Розробники програми:

Метіль Анастасія Сергіївна, викладач кафедри української і всесвітньої історії та культури

Рецензенти програми:

Овчатова-Редько Алла Олександрівна, кандидат юридичних наук, доцент кафедри української і всесвітньої історії та культури;

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	Заочна
Кількість кредитів: 10	Лекції:	
	60	16
Модулів: 2	Практичні заняття:	
Загальна кількість годин: 300	-	-
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 3	Лабораторні заняття:	
	-	-
Семестр: 5,6	Семінарські заняття:	
	56	14
Тижневе навантаження (год.): - аудиторне: 2; - самостійна робота: 4	Консультації:	
	4	-
	Індивідуальні заняття:	
Форма підсумкового контролю: екзамен	-	-
Мова навчання: українська	Самостійна робота:	
	180	270

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни полягає у вивченні та теоретичному розвитку: історії цієї галузі права; джерел кримінального законодавства та практики його застосування; моделюванні розвитку кримінального законодавства; проблем підвищення дієвості кримінального законодавства; кримінального законодавства іноземних країн.

Метою дисципліни «Кримінальне право України» є опанування здобувачами вищої освіти поглиблення і розширення знань оволодіння уміннями користуватися текстом Кримінального кодексу України, нормативно-правовими актами інших галузей права, постановами Пленуму Верховного Суду України з питань застосування законодавства, вироблення навиків застосування кримінально-правових норм до конкретних життєвих ситуацій.

Передумови для вивчення дисципліни базується на вивченні таких дисциплін, як «Теорія держави і права», «Конституційне право України».

Міждисциплінарні зв'язки «Адміністративне право і процес в Україні», «Міжнародне публічне і приватне право», «Цивільне право України», «Кримінальне процесуальне право України», «Кримінологія».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Для обов'язкових навчальних дисциплін

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Право».

Інформація про компетентності та відповідні їм програмні результати навчання за дисципліною

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ПРН 4	Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.
ЗК 7	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ПРН 12	Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло
ЗК 11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	ПРН 2	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК 1	Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.	ПРН 6	Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему;
СК 3	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності	ПРН 5	Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю;
СК 8	Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.	ПРН 20	Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів;
СК 7	Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне	ПРН 13	Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту;

	процесуальне право.		
СК 11	Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.	ПРН 8	Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин;
СК 13	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.	ПРН 14	Використовувати набуті знання та спеціальні навички у спілкуванні з категорією неповнолітніх та їх представниками.
СК 14	Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.	ПРН 24	Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях

Матриця відповідності компетентностей результатам навчання за дисципліною

Шифр компетентності	Результати навчання			
	Знання	Уміння	Комунікація	Автономність та відповідальність
ЗК 2	ПРН 4			
ЗК 7			ПРН 12	
ЗК 11		ПРН 2		
СК 1		ПРН 6		
СК 7			ПРН 13	
СК 8			ПРН 20	
СК 11				ПРН 8
СК 13			ПРН 14	
СК 14				ПРН 24

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)							Кількість годин (заочна форма навчання)						
		Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
Модуль 1. Загальна частина															
1.	Поняття, предмет, завдання та система кримінального права України	4	2	2	-	-	-	6	4	2	1	-	-	-	9

2.	Принципи кримінального права	4	2	2	‘	-	-	6	2	1	1	-	-	-	9
3.	Злочин і його види	4	2	2	-	-	-	6	-	-	1	-	-	-	9
4.	Кримінальна відповідальність і її підстава	4	2	2	-	-	-	6	2	1	1	-	-	-	9
5.	Об’єкт злочину	4	2	2	-	-	-	6	2	1	-	-	-	-	9
6.	Об’єктивна сторона злочину	4	2	2	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	9
7.	Суб’єкт злочину	4	2	2	-	-	-	6	2	-	1	-	-	-	9
8.	Суб’єктивна сторона злочину	4	2	2	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	9
9.	Співучасть у злочині	4	2	2	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	9
10.	Звільнення від кримінальної відповідальності	4	2	2	-	-	-	6	-	-	1	-	-	-	9
11.	Поняття, система та види покарань. Призначення покарання	4	2	1	-	-	-	4	-	1	-	-	-	-	9
12.	Судимість	4	2	1	-	-	-	6	-	1	-	-	-	-	9
13.	Особливості призначення покарання	2	2	2	-	-	-	4	-	-	1	-	-	-	9
14.	Звільнення від покарання та його відбування.	4	2	2	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	9
15.	Основні питання Загальної частини кримінального права іноземних держав. Школи (основні напрямки) науки кримінального права	4	2	2	-	-	-	6	-	1	-	-	-	-	9
	Проведення консультацій	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	МКР	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Модуль 1 разом:150		60	30	28	-	2	-	90	15	8	7	-	-	-	135
Модуль 2. Особлива частина															
1.	Поняття і система Особливої частини кримінального права України	4	2	2	-	-	-	6	4	2	1	-	-	-	9
2.	Наукові основи кваліфікації злочинів	4	2	2	‘	-	-	6	2	1	1	-	-	-	9
3.	Види злочинів проти основ національної безпеки	4	2	2	-	-	-	6	-	-	1	-	-	-	9
4.	Злочини проти життя	4	2	2	-	-	-	6	2	1	1	-	-	-	9

	та здоров'я особи														
5.	Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи	4	2	2	-	-	-	6	2	1	-	-	-	-	9
6.	Злочини проти власності	4	2	2	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	9
7.	Злочини проти громадської безпеки	4	2	2	-	-	-	6	2	-	1	-	-	-	9
8.	Злочини проти громадського порядку та моральності	4	2	2	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	9
9.	Злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту	4	2	2	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	9
10.	Злочини у сфері обігу наркотичних засобів	4	2	2	-	-	-	6	-	-	1	-	-	-	9
11.	Злочини у сфері службової діяльності	4	2	1	-	-	-	4	-	1	-	-	-	-	9
12.	Злочини проти правосуддя	4	2	1	-	-	-	6	-	1	-	-	-	-	9
13.	Злочини у сфері охорони державної таємниці	2	2	2	-	-	-	4	-	-	1	-	-	-	9
14.	Злочин проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку	4	2	2	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	9
15.	Злочини проти авторитету органів державної влади	4	2	2	-	-	-	6	-	1	-	-	-	-	9
	Проведення консультацій	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	МКР	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-
	Модуль 2 разом:150	60	30	28	-	2	-	90	15	8	7	-	-	-	135
	Разом: 300	120	60	56	-	4	-	180	30	16	14	-	-	-	270

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Модуль 1. Загальна частина

Тема 1. Поняття, предмет, завдання та система кримінального права України

Поняття, предмет і метод кримінального права. Завдання кримінального права України. Кримінальне право і суміжні галузі права. Система кримінального права України. Принципи кримінального права України. Становлення і розвиток кримінального законодавства України. Кримінальний закон як джерело кримінального права. Система і загальна характеристика чинного Кримінального кодексу України. Поняття, структура і види кримінально-правових норм. Чинність кримінального закону в просторі. Чинність кримінального закону щодо осіб. Чинність кримінального закону у часі. Поняття та види тлумачення кримінального закону.

Тема 2. Принципи кримінального права

Принцип законності. Принцип рівності громадян перед законом. Принцип демократизму. Принципу гуманізму. Принцип невідворотності. Принцип справедливості. Спеціальні принципи.

Тема 3. Злочин і його види

Класифікація потенційних злочинів. Формальне, матеріальне та формально-матеріальне визначення злочину. Відмінність злочину від інших правопорушень. Поняття попередньої злочинної діяльності. Момент закінчення окремих видів злочинів і практичне значення правильності його встановлення; відмінність готування від виявлення умислу. Відмінність замаху від готування до злочину. Замах на непридатний об'єкт та замах з непридатними засобами. Дійове каяття і його відмінність від добровільної відмови. Механізм заподіяння шкоди об'єкту злочину. Види додаткового об'єкту злочину. Значення предмету злочину. Потерпілий від злочину.

Тема 4. Кримінальна відповідальність і її підстава

Поняття та ознаки кримінальної відповідальності. Форми реалізації кримінальної відповідальності. Межі кримінальної відповідальності. Підстава кримінальної відповідальності форми реалізації кримінальної відповідальності. Початок і закінчення кримінальної відповідальності. Елементи і ознаки складу злочину. Види складів злочину. Значення правильної кваліфікації злочинів

Тема 5. Об'єкт злочину

Поняття і значення об'єкта злочину. Класифікація об'єктів злочину. Загальний об'єкт злочину і його значення. Родовий об'єкт злочину і його значення. Безпосередній об'єкт злочину і його значення. Поняття предмета злочину, його відмінність від об'єкта злочину, знарядь і засобів вчинення злочину. Вертикальна та горизонтальна класифікація об'єктів злочину. Суспільні відносини як об'єкти, що охороняються від злочинних посягань. Механізм заподіяння шкоди об'єкту злочину. Види додаткового об'єкту злочину. Значення предмету злочину. Потерпілий від злочину.

Тема 6. Об'єктивна сторона злочину

Поняття, ознаки і значення об'єктивної сторони складу злочину. Суспільно-небезпечне діяння як основна ознака об'єктивної сторони складу злочину. Суспільно-небезпечні наслідки, їх поняття і види. Причинний зв'язок між суспільно-небезпечним діянням і суспільно-небезпечними наслідками. Факультативні ознаки об'єктивної сторони складу злочину: спосіб, місце, час, обстановка, знаряддя і засоби вчинення злочину. Зв'язок об'єктивної та суб'єктивної сторін складу злочину. Умови відповідальності за злочинну бездіяльність. Значення непереборної сили, фізичного та психічного примусу для вирішення питання про кримінальну відповідальність. Філософське поняття причинного

зв'язку та розуміння його у кримінальному праві. Характеристика умов, які не були причиною наслідків, але сприяли їх настанню.

Тема 7. Суб'єкт злочину

Організація визначення суб'єкту злочину. Поняття і ознаки суб'єкта злочину. Поняття та види спеціального суб'єкта злочину. Фізична особа як суб'єкт злочину. Вік як ознака суб'єкта злочину. Осудність як ознака суб'єкта злочину. Поняття і критерії неосудності. Поняття і кримінальноправове значення обмеженої осудності. Поняття, мета примусових заходів медичного характеру та особи, до яких вони застосовуються. Види примусових заходів медичного характеру. Відповідальність за злочини, вчинені у стані сп'яніння. Можливість законодавчого вирішення питання про юридичну особу як суб'єкт злочину. Суб'єкт злочину і особа злочинця. Обставини, покладені в основу визначення віку, з досягненням якого особа може вважатися суб'єктом злочину. Кримінально-правове значення неосудності. Відповідальність за злочин, вчинений у стані сп'яніння внаслідок вживання алкоголю, наркотичних засобів або інших одурманюючих речовин, і її обґрунтування в теорії кримінального права. Продовження, зміна або припинення примусових заходів медичного характеру. Примусове лікування.

Тема 8. Суб'єктивна сторона злочину

Поняття, ознаки і значення суб'єктивної сторони складу злочину. Поняття та форми вини. Поняття та види умислу. Поняття та види необережності. Випадок (казус) і його відмінність від злочинної недбалості. Складна (подвійна) форма вини. Факультативні ознаки суб'єктивної сторони: мотив і мета злочину, емоційний стан. Помилка в кримінальному праві та її вплив на кримінальну відповідальність. Об'єктивне та суб'єктивне ставлення у вину. Відмежування злочинної самовпевненості та непрямого умислу. Злочини, в яких можлива складна (подвійна) форма вини. Значення фактичної помилки для кримінально-правової кваліфікації. Відмінність помилки від відхилення дії. Злочини, вчинені у стані сильного душевного хвилювання.

Тема 9. Співучасть у злочині

Поняття та ознаки співучасті у злочині. Види співучасників. Форми співучасті. Кримінальна відповідальність співучасників. Експес виконавця. Добровільна відмова співучасників від вчинення злочину. Причетність до злочину. Важливість та особливості встановлення у співучасників мотиву та мети злочину. Відмінність співучасті від об'єктивно зв'язаних необережних злочинних діянь кількох осіб; від дій, які об'єктивно сприяли вчиненню злочину, але суб'єктивно не були спрямовані на це; від необережного сприяння умисному злочині; від вчинення злочину двома чи більше особами при відсутності спільності посягання. Поняття організованої злочинності, мафії як явища в суспільстві. Відмінність підбурювання до злочину від діянь виконавця і організатора злочину та загальних закликів до злочинної діяльності. Особливості добровільної відмови організатора, підбурювача та пособника.

Тема 10. Звільнення від кримінальної відповідальності

Поняття звільнення від кримінальної відповідальності. Види звільнення від кримінальної відповідальності. Відмежування звільнення від кримінальної відповідальності від суміжних правових інститутів. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із зміною обстановки. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності. Незастосування давності до окремих категорій злочинів. Амністія і помилювання. Правова природа звільнення від кримінальної відповідальності.

Тема 11. Поняття, система та види покарань. Призначення покарання

Поняття і значення загальних засад призначення покарання. Співвідношення загальних засад із принципами призначення покарання. Система загальних засад призначення покарання. Призначення покарання в межах санкції статті Особливої частини. Врахування

положень Загальної частини при призначенні покарання. Врахування ступені тяжкості вчиненого злочину, особи винного, обставин, що пом'якшують та обтяжують покарання. Поняття обставин, що пом'якшують (обтяжують) покарання. Види обставин, що пом'якшують (обтяжують) покарання. Особливості врахування судом обставин, що пом'якшують (обтяжують) покарання. Значення обставин, що пом'якшують (обтяжують) покарання.

Тема 12. Судимість

Поняття та кримінально-правове значення судимості. Виникнення і припинення судимості. Способи припинення судимості. Правові наслідки судимості. Поняття і умови погашення судимості. Строки погашення судимості. Обчислення строків погашення судимості. Наслідки вчинення нового злочину протягом цих строків. Зняття судимості та умови його застосування. Відміна зняття судимості від її погашення. Види зняття судимості. Особи, які визнаються такими, що не мають судимості.

Тема 13. Особливості призначення покарання

Загальні заходи призначення покарання. Принципи призначення покарання. Обставини, які пом'якшують і обтяжують покарання. Призначення покарання за сукупністю злочинів. Призначення покарання за сукупністю вироків. Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом.

Тема 14. Звільнення від покарання та його відбування.

Поняття і види звільнення від покарання та його відбування. Звільнення від відбування покарання з випробуванням. Звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким. Звільнення від покарання за хворобою.

Звільнення від покарання на підставі закону України про амністію або акта про помилування.

Тема 15. Основні питання Загальної частини кримінального права іноземних держав. Школи (основні напрямки) науки кримінального права

Кримінальне право країн романо-германської правової сім'ї Огляд кримінального законодавства щодо питань, які відносять до його загальної частини, почнемо з визначення злочину. Школи (основні напрямки) науки кримінального права. Соціологічна школа кримінального права.

Модуль 2. Особлива частина

Тема 1. Поняття і система Особливої частини кримінального права України

Поняття та система Особливої частини кримінального права. Метод правового регулювання та система Особливої частини кримінального права. Наукові основи кваліфікації злочинів

Тема 2. Наукові основи кваліфікації злочинів

Поняття Особливої частини кримінального права України, її значення. Єдність Загальної і Особливої частин кримінального права. Відображення положень Конституції України в Особливій частині КК України. Система Особливої частини Кримінального кодексу України. Поняття «кваліфікація кримінальних правопорушень». Правові і наукові основи кваліфікації кримінальних правопорушень. Склад кримінального правопорушення – правова модель кваліфікації кримінальних правопорушень.

Тема 3. Види злочинів проти основ національної безпеки

Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти основ національної безпеки України. Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади: види дій, склад злочину, кваліфікуючі ознаки. Посягання

на територіальну цілісність і недоторканність України: склад злочину, кваліфікуючі ознаки. Фінансування дій, вчинених із метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України: поняття «фінансування дій», склади злочинів, кваліфікуючі ознаки, умови звільнення особи від кримінальної відповідальності за цей злочин. Державна зрада: поняття, склад злочину, умови звільнення особи від кримінальної відповідальності за цей злочин, відмежування державної зради від шпигунства та розголошення державної таємниці. Посягання на життя державного чи громадського діяча: склад злочину, співвідношення з умисним вбивством у зв'язку з виконання потерпілим службового або громадського обов'язку. Диверсія: поняття, склад злочину, відмежування від умисного знищення або пошкодження майна та терористичного акту. Шпигунство: поняття, склад злочину, умови звільнення від кримінальної відповідальності за цей злочин, відмежування шпигунства від державної зради. Перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань: склад злочину, кваліфікуючі ознаки.

Тема 4. Злочини проти життя та здоров'я особи

Вбивство: поняття та види. Умисне вбивство: поняття та види. Склад умисного вбивства без обтяжуючих і пом'якшуючих обставин. Умисне вбивство за обтяжуючих обставин. Види обтяжуючих обставин, їх характеристика. Умисне вбивство за пом'якшуючих обставин, його види. Умисне вбивство, вчинене у стані сильного душевного хвилювання. Поняття сильного душевного хвилювання. Умисне вбивство матір'ю своєї новонародженої дитини. Відповідальність співучасників цього злочину. Умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця. Вбивство через необережність: склад злочину, кваліфікуючі ознаки. Доведення до самогубства: склад злочину, кваліфікуючі ознаки. Погроза вбивством: склад злочину, кваліфікуючі ознаки, відмежування від готування до вбивства і замаху на вбивство. Поняття, загальна характеристика та види злочинів проти здоров'я. Поняття тілесних ушкоджень, їх відмінність від нанесення удару, побоїв і мордування. Умисне тяжке тілесне ушкодження. Поняття умисного тяжкого тілесного ушкодження і його види. Критерії визнання тілесного ушкодження тяжким. Кваліфікуючі ознаки умисного тяжкого тілесного ушкодження. Відмежування тяжкого тілесного ушкодження, що спричинило смерть потерпілого, від умисного вбивства та вбивства, вчиненого через необережність. Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження. Поняття середньої тяжкості тілесного ушкодження. Критерії визнання тілесного ушкодження таким, що є середньої тяжкості. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування середньої тяжкості тілесного ушкодження від тяжкого тілесного ушкодження. Умисне тяжке тілесне ушкодження, заподіяне у стані сильного душевного хвилювання. Поняття сильного душевного хвилювання (фізіологічного афекту). Умисне заподіяння тяжких тілесних ушкоджень у разі перевищення меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця. Поняття перевищення меж необхідної оборони. Поняття перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця. Умисне легке тілесне ушкодження. Поняття легкого тілесного ушкодження та його види. Критерії визнання тілесного ушкодження легким. Кваліфікуючі ознаки. Необережне тяжке або середньої тяжкості тілесне ушкодження. Побої і мордування: поняття, склади злочинів, кваліфікуючі ознаки, відмежування від тілесних ушкоджень. Каткування: поняття, склад злочину, кваліфікуючі ознаки, відмежування від інших злочинів проти життя і здоров'я. Зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби: склади злочинів, кваліфікуючі ознаки. Зараження венеричною хворобою: склад злочину, кваліфікуючі ознаки.

Тема 5. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи

Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості особи. Зґвалтування: поняття, склад злочину, кваліфікуючі ознаки, відмежування від задоволення статевої пристрасті неприродним способом та від примушування до вступу в статевий зв'язок. Насильницьке задоволення статевої пристрасті неприродним способом: склад злочину, кваліфікуючі ознаки, відмежування від зґвалтування. Примушування до вступу в статевий зв'язок: склад злочину, кваліфікуючі ознаки, відмежування від зґвалтування та від задоволення статевої пристрасті неприродним способом. Статеві зносини з особою, яка не досягла статевої зрілості: склад злочину, кваліфікуючі ознаки, відмежування від зґвалтування, від задоволення статевої пристрасті неприродним способом та від розбещення неповнолітніх. Розбещення неповнолітніх: вік потерпілої особи, склад злочину, кваліфікуючі ознаки, відмежування від статевих зносин з особою, яка не досягла статевої зрілості

Тема 6. Злочини проти власності

Корисливі кримінальні правопорушення проти власності, пов'язані з обертанням чужого майна на користь винного або інших осіб. Поняття, загальна характеристика і види корисливих кримінальних правопорушень, пов'язаних з обертанням чужого майна на користь винного або інших осіб. Крадіжка: поняття, склад кримінального правопорушення, кваліфікуючі ознаки. Грабіж: поняття, склад кримінального правопорушення, кваліфікуючі ознаки, відмежування від крадіжки. Розбій: поняття, склад кримінального правопорушення, кваліфікуючі ознаки, відмежування від крадіжки, грабежу і вимагання. Вимагання: поняття, склад кримінального правопорушення, кваліфікуючі ознаки, відмежування від грабежу і розбою. Шахрайство: поняття, склад кримінального правопорушення, кваліфікуючі ознаки, відмежування від крадіжки і грабежу. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем: склад кримінального правопорушення, кваліфікуючі ознаки, відмежування від крадіжки, грабежу, шахрайства та від зловживання владою або службовим становищем.

Інші корисливі кримінальні правопорушення проти власності. Поняття, загальна характеристика і види інших корисливих кримінальних правопорушень проти власності. Їх відмежування від корисливих кримінальних правопорушень, пов'язаних з обертанням чужого майна на користь винного або інших осіб. Викрадення води, електричної або теплової енергії шляхом її самовільного використання: предмет цього діяння, склад кримінального правопорушення, кваліфікуючі ознаки. Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою: склад кримінального правопорушення, кваліфікуючі ознаки, відмежування від шахрайства. Незаконне привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї: склад кримінального правопорушення, відмежування від суміжних кримінальних правопорушень проти власності. Придбання, отримання, зберігання чи збут майна, одержаного кримінально протиправним шляхом: склад кримінального правопорушення, співвідношення з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом.

Тема 7. Злочини проти громадської безпеки

Поняття, загальна характеристика і види (система) злочинів проти громадської безпеки. Злочини, пов'язані зі створенням та діяльністю злочинних об'єднань. Злочини, пов'язані із незаконним поводженням зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами та радіоактивними матеріалами. Злочини, пов'язані з порушення правил, що забезпечують громадську безпеку

Тема 8. Злочини проти громадського порядку та моральності

Злочини проти громадського порядку. Групове порушення громадського порядку: склад злочину. Масові заворушення: склад злочину, кваліфікуючі ознаки. Заклики до вчинення дій, що загрожують громадському порядку: склад злочину. Хуліганство: поняття, склад злочину, кваліфікуючі ознаки, відмежування від групового порушення громадського

порядку, масових заворушень та злочинів проти особи. Злочини проти моральності. Наруга над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого: склад злочинів, кваліфікуючі ознаки. Незаконне проведення пошукових робіт на об'єкті археологічної спадщини, знищення, руйнування або пошкодження об'єктів культурної спадщини: склад злочинів, кваліфікуючі ознаки. Знищення, пошкодження або приховування документів чи унікальних документів Національного архівного фонду: склад злочину, кваліфікуючі ознаки. Жорстоке поводження з тваринами: склад злочину, кваліфікуючі ознаки. Ввезення, виготовлення або розповсюдження творів, що пропагують культ насильства і жорстокості, расову, національну чи релігійну нетерпимість та дискримінацію: склад злочину, кваліфікуючі ознаки. Ввезення, виготовлення, збут і розповсюдження порнографічних предметів: склад злочину, кваліфікуючі ознаки. Створення або утримання місць розпусти і звідництво: склад злочину, кваліфікуючі ознаки. Сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією: поняття сутенерства, умови відповідальності за цей злочин, склад злочину, кваліфікуючі ознаки. Втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність: склад злочину, кваліфікуючі ознаки

Тема 9. Злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту

Поняття, загальна характеристика і види (система) злочинів проти безпеки руху та експлуатації транспорту. Злочини, що посягають на безпеку руху та експлуатації залізничного, водного та повітряного транспорту. Злочини, що посягають на безпеку руху та експлуатації автотранспорту і міського електротранспорту. Інші злочини, що посягають на безпечну роботу транспорту.

Тема 10. Злочини у сфері обігу наркотичних засобів

Поняття, загальна характеристика і види (система) злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інших злочинів проти здоров'я населення. Злочини, пов'язані з незаконним обігом наркотичних засобів та інших предметів, небезпечних для здоров'я населення. Злочини, пов'язані з незаконним заволодінням наркотичними засобами та іншими предметами, небезпечними для здоров'я населення, а також обладнанням для їх виготовлення. Злочини, пов'язані з незаконним вживанням наркотичних засобів та інших предметів, небезпечних для здоров'я населення. Інші злочини проти здоров'я населення. Порушення санітарних правил і норм щодо запобігання інфекційним захворюванням та масовим отруєнням: склад злочину, кваліфікуючі ознаки. Порушення правил поводження з мікробіологічними або іншими біологічними агентами чи токсинами: склад злочину, кваліфікуючі ознаки. Заготівля, перероблення або збут радіоактивно забруднених продуктів харчування чи іншої продукції: склад злочину, кваліфікуючі ознаки.

Тема 11. Злочини у сфері службової діяльності

Злочини, які посягають на нормальну службову діяльність в органах державної влади, місцевого самоврядування та в інших юридичних особах публічного права. Злочини, які посягають на нормальну службову діяльність в юридичних особах приватного права. Злочини, які посягають на нормальну службову діяльність в юридичних особах як публічного, так і приватного права. Злочини, які посягають на нормальну професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг. Зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги: поняття неправомірної вигоди та осіб, які здійснюють професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг, склад злочину, кваліфікуючі ознаки. Підкуп особи, яка надає публічні послуги: поняття неправомірної вигоди та осіб, які здійснюють професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг, склад злочинів, кваліфікуючі ознаки, умови звільнення від кримінальної відповідальності за цей злочин.

Тема 12. Злочини проти правосуддя

Конституція України про основні принципи та порядок здійснення правосуддя в Україні. Поняття, ознаки та види (система) злочинів проти правосуддя. Злочини, які посягають на

відносини, що забезпечують належну реалізацію конституційних принципів здійснення правосуддя. Злочини, які посягають на відносини, що забезпечують охорону життя, здоров'я, власності та особисту безпеку суддів, народних засідателів, присяжних та інших учасників провадження. Злочини, які посягають на відносини, що забезпечують одержання достовірних доказів та істинних висновків під час здійснення провадження. Злочини, які посягають на відносини, що забезпечують своєчасне розкриття та припинення злочинних посягань. Злочини, які посягають на відносини, що забезпечують належне виконання судових актів та заходів впливу, що ними призначені

Тема 13. Злочини у сфері охорони державної таємниці

Загальна характеристика кримінальних правопорушень, передбачених розділом XIV Кримінального кодексу України. Відповідальність за розголошення державної таємниці (ст. 328). Незаконне переправлення осіб через державний кордон України. Ухилення від призову за мобілізацією (ст. 336).

Тема 14. Злочин проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку

Мир, безпека людства та міжнародний правопорядок. Об'єктивна сторона злочинів проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку. Суб'єктивна сторона. Порушення законів та звичаїв війни. Деякі злочини проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку

Тема 15. Злочини проти авторитету органів державної влади

Суспільно небезпечні протиправні діяння, що посягають на авторитет України як суверенної держави; суспільні відносини, що забезпечують нормальне функціонування органів влади, органів місцевого самоврядування та громадських організацій, виконання ними своїх функцій щодо забезпечення прав і свобод громадян, громадського порядку; відносини в сфері державної правоохоронної діяльності із забезпечення правопорядку, боротьби із злочинністю та правопорушеннями.

5.2. Тематика семінарських (практичних, лабораторних) занять.

Модуль 1. Загальна частина

1. *Поняття, предмет, завдання та система кримінального права України*
2. *Принципи кримінального права*
3. *Злочин і його види*
4. *Кримінальна відповідальність і її підстава*
5. *Об'єкт злочину*
6. *Об'єктивна сторона злочину*
7. *Суб'єкт злочину*
8. *Суб'єктивна сторона злочину*
9. *Співучасть у злочині*
10. *Звільнення від кримінальної відповідальності*
11. *Поняття, система та види покарань. Призначення покарання*
12. *Судимість.*
13. *Особливості призначення покарання*
14. *Звільнення від покарання та його відбування.*
15. *Основні питання Загальної частини кримінального права іноземних держав. Школи (основні напрямки) науки кримінального права*

Модуль 2. Особлива частина

1. *Поняття і система Особливої частини кримінального права України*
2. *Наукові основи кваліфікації злочинів*

3. *Види злочинів проти основ національної безпеки*
4. *Злочини проти життя та здоров'я особи*
5. *Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи*
6. *Злочини проти власності*
7. *Злочини проти громадської безпеки*
8. *Злочини проти громадського порядку та моральності*
9. *Злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту*
10. *Злочини у сфері обігу наркотичних засобів*
11. *Злочини у сфері службової діяльності*
12. *Злочини проти правосуддя*
13. *Злочини у сфері охорони державної таємниці*
14. *Злочин проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку*
15. *Злочини проти авторитету органів державної влади*

5.3. Організація самостійної роботи студентів.

Загальний обсяг СРС з дисципліни «Кримінальне право України» становить 144 год. (240 год.).

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань з дисципліни «Кримінальне право України»:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу з використанням конспекту лекцій, підручника, довідкової літератури;
- підготовка до семінарських занять;
- вивчення окремих питань, що винесені на самостійне опрацювання;
- вирішення задач;
- підготовка студентів до проведення поміжного (модульного) контролю та заліку.

Розподіл годин на виконання СРС

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин		Форми звітності
		д\ф	з/в	
	Підготовка до аудиторних занять та усіх видів контролю:	30	40	Опорний конспект лекцій, конспект семінарських занять
	- опрацювання лекційного матеріалу;	11	15	
	- підготовка до семінарських занять;	15	15	
	- підготовка до проміжного контролю.	4	8	
	<u>Виконання індивідуальних завдань:</u>	42	70	Індивідуальне науково-дослідне завдання (тези доповідей, наукова стаття). Вирішена задача Термінологічний словник Презентація
	- підготовка індивідуального науково-дослідного завдання (тези доповідей, наукова стаття);	20	20	
	- вирішення задач;	10	15	
	- складання термінологічного словника;	5	15	
	- підготовка до презентації результатів дослідження.	7	20	
	Разом	72	68	

Тематика індивідуальних (групових) завдань

1. Проблемні питання конституційних принципів кримінального законодавства.
2. Кримінальний закон як джерело кримінального права.

3. Видача та передача злочинців.
4. Готування до злочину та його відмінність від виявлення наміру.
5. Відмінність дійового каяття від добровільної відмови при незакінченому злочині
6. Формально визначені та оціночні ознаки складу злочину.
7. Поняття злочину в кримінальному праві.
8. Поняття та кримінально-правове значення об'єкта злочину
9. Причинний зв'язок в кримінальному праві.
10. Факультативні ознаки суб'єктивної сторони складу злочину.
11. Кримінальна відповідальність особи, яка вчинила злочин у стані сп'яніння.
12. Поняття та види спеціального суб'єкта злочину.
13. Складна (подвійна) форма вини.
14. Непрямий умисел та злочинна самовпевненість: проблеми розмежування.
15. Співучасть у злочинах зі спеціальним суб'єктом.
16. Поняття організованої злочинності та мафії як явища в суспільстві.
17. Конкуренція кримінально-правових норм.
18. Поняття, ознаки, види та правові наслідки рецидиву злочинів.
19. Особливості кваліфікації різних форм множинності.
20. Уявна оборона та її правові наслідки за кримінальним законодавством України.
21. Умови правомірності застосування зброї і спеціальних засобів у зв'язку з перебуванням особи у стані необхідної оборони.
22. Умови правомірності завдання шкоди особі, яку затримали та умови правомірності застосування зброї.
23. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з амністією.
24. Питання про мету покарання в юридичній літературі.
25. Співвідношення покарання та кримінальної відповідальності.
26. Система покарань за кримінальним правом України.
27. Зарахування попереднього ув'язнення та перебування під вартою.
28. Призначення покарання за сукупністю злочинів та за сукупністю вироків.
29. Звільнення від покарання на підставі акта про помилування.
30. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Модуль 1. Загальна частина

Форми поточного контролю: усне опитування

Форми проміжного контролю: модульна контрольна робота

Форми підсумкового контролю: залік.

Модуль 2. Особлива частина

Форми поточного контролю: усне опитування.

Форми проміжного контролю: модульна контрольна робота.

Форми підсумкового контролю: екзамен.

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях, результати самостійної роботи з науковою літературою та першоджерелами, а також якість виконання студентом індивідуального завдання у вигляді передбаченому цією програмою.

Модульна контрольна робота складається з 5 тестів, які містять лише одну правильну відповідь та 3 теоретичних питань.

Приклад:

1 варіант

Тестові завдання

1. Які ознаки включає визначення злочину, що міститься у ч. 1 ст. 11 КК України? Необхідно обрати варіант, у якому наведено вичерпний перелік таких ознак:

- а) передбаченість КК України, суспільна небезпечність, винність, вчинення суб'єктом злочину;
- б) суспільна небезпечність, протиправність, винність, караність;
- в) протиправність, винність, караність, вчинення суб'єктом злочину;
- г) суспільна небезпечність, передбаченість КК України, караність, вчинення суб'єктом злочину.

2. Оберіть, яка (які) з цих ознак не притаманна кримінальному праву як галузі права: а) диспозитивність;

- б) загальнообов'язкова нормативність і державна забезпеченість;
- в) формальна визначеність;
- г) наявність специфічного предмета (кримінальноправові відносини) і методу (покарання) регулювання.

3. Що є матеріальним критерієм класифікації злочинів за ступенем тяжкості?

- а) суспільна небезпечність;
- б) суспільна шкідливість;
- в) протиправність;
- г) караність

4. Що визнається матеріальною ознакою злочину?

- а) протиправність;
- б) аморальність;
- в) винність;
- г) суспільна небезпека.

5. На які види поділяються злочини залежно від ступеня тяжкості?

- а) злочини середньої тяжкості, високої тяжкості;
- б) злочини прості і складні;
- в) злочини невеликої тяжкості, середньої тяжкості, тяжкі та особливо тяжкі;
- г) злочини, кримінальні проступки та провини.

Теоретичні питання:

1. Межі кримінальної відповідальності
2. Поняття і критерії неосудності.
3. Мета покарання.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Для 5 семестра

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	зараховано
70-89	
51-69	
1-50	не зараховано

Для 6 семестра

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	відмінно
70-89	добре
51-69	задовільно
26-50	незадовільно
1-25	

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	40 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,4	10 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи	50 балів (підсумковий контроль) – за результатами відповідей на екзамені
Мінімальний пороговий рівень	20 балів (поточний контроль)	6 балів (проміжний контроль)	25 балів (підсумковий контроль)

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному

	розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

8.3. Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
Тези доповідей	5
Термінологічний словник	5
Вирішення ситуаційних задач	5
Презентація	5

Критеріями оцінювання виконання завдань з *Кримінального права України* є вміння студента правильно відповісти на питання та вміти пояснити теоретичні засади, згідно з якими була задана ситуація.

Оцінювання *тез доповідей* здійснюється із урахуванням актуальності теми дослідження, розкриття обраної теми, надання обґрунтованих аргументів на підтвердження власної думки та відсоткового показника унікальності тексту.

Оцінювання *вирішення ситуаційних задач* здійснюється із урахуванням здатності здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та процесу збору інформації з різних джерел права, що дадуть змогу дійти правильних висновків для вирішення фабули задачі.

Оцінювання *термінологічного словника* здійснюється із врахуванням загального охоплення спектру термінів за темами, що виносяться на вивчення студентами, а також якість засвоєння цих термінів.

Оцінювання *презентації* є її відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення.

8.4. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Максимальна кількість балів за відповідь на 1 теоретичне питання складає 2 бали, 5 правильно вирішених тестових завдань оцінюються як 4 бали. Загальна кількість балів може складати 10 балів. Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, здатність

критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.

8.5. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

технічні засоби для демонстрування презентацій (проектор), комп'ютер (ноутбук) для використання нормативної електронної бази.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1.1. Нормативна база :

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rada.gov.ua.
2. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 40-41, № 42. – Ст. 492. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rada.gov.ua на 21.11.2011.
3. Господарський процесуальний кодекс України: Закон України від 06.11.1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 6. – Ст. 56. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rada.gov.ua на 21.11.2011.
4. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40 – 44. – Ст. 356. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rada.gov.ua на 21.11.2011.
5. Сімейний кодекс України: Закон України від 10.01.2002 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 21-22.– Ст. 135. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rada.gov.ua на 21.11.2011.
6. Земельний кодекс України: Закон України від 25.10.2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 3-4.– Ст. 27. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rada.gov.ua на 21.11.2011.
7. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 07.07.2010 р. // Офіційний вісник України. – 2010. - № 55/1. – Ст. 1900. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua> на 21.11.2011.
8. Про адвокатуру: Закон України від 19.12.1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 9. – Ст. 62. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua> на 21.11.2011.
9. Про прокуратуру: Закон України від 05.11.1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 53. – Ст. 793. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua> на 21.11.2011.
10. Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 28. – Ст. 232. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua> на 21.11.2011.
11. Про виконання рішень і застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 30. – Ст. 260. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua> на 21.11.2011.
12. Про порядок відшкодування шкоди, заподіяної громадянину незаконними діями органів дізнання, попереднього слідства, прокуратури і суду: Закон України від 01.12.1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 1. – Ст. 1. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua> на 21.11.2011

1.2. Основна література:

13. Актуальні проблеми кримінального права: навч. посіб. – Київ.: Юрінком Інтер, 2009. – 256 с.
14. Збірник постанов Пленуму Верховного Суду України з кримінальних справ: навч. посіб. Укл. Б.О. Кириць. – Львів.: ПАІС, 2005. – 463 с.
15. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року// Відомості Верховної Ради України. – 2011. - № 10. - Ст. 68.
16. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року// ВВРУ. – 2011. - № 32. – Ст. 314.
17. Грищук В.К. Кримінальне право України: Загальна частина: Навч. посіб. для студентів юрид. фак. вищ. навч. закл. – К.: Видавничий Дім „Ін Юре”, 2006. – 568с
18. Грищук В.К. Вибрані наукові праці / Грищук В.К. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2010. – 824 с.
19. Кримінальне право України: Загальна частина: Підручник / Відп. ред. Я.Ю. Кондратьєв. — К.: Правові джерела, 2002. — 432 с.
20. Кримінальне право України: Загальна частина: Підручник / П.Л. Фріс. – К.: Кондор, 2006. – 512 с.
21. Кримінальне право України: Посібник / Ковальський В.С., Стрюк М.В., Шкелебей О.В. – К.: Прецедент, 2006. – 147 с.
22. Кримінальне право України. Загальна частина: навч. посіб. / За ред.. О.М. Омельчука. – К.: Алерта, 2010. – 208 с.
23. Кримінальне право України. Загальна частина: навч. посіб. / Селецький С.І. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 248 с.

1.3. Інформаційні ресурси:

2 Офіційні сайти державних органів:

- 3 1. <http://www.president.gov.ua>. - офіційний веб-сайт Президента України.
- 4 2. <http://www.portal.rada.gov.ua> - офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
- 5 3. <http://www.kmu.gov.ua> - офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
- 6 4. <http://www.mvs.gov.ua> - офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України. 5. <http://www.court.gov.ua/vscourt> - офіційний веб портал судової влади в Україні
- 7 6. <http://www.scourt.gov.ua> - офіційний веб-сайт Верховного Суду України.
- 8 7. <http://www.sc.gov.ua> - офіційний веб-сайт Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних і кримінальних справ.
- 9 8. <http://www.sbu.gov.ua> - офіційний веб-сайт СБУ.
- 10 9. <http://www.gp.gov.ua> - офіційний веб-сайт Генеральної прокуратури України.
- 11 10. <http://www.minjust.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України.
- 12 11. <http://www.reyestr.court.gov.ua> - єдиний реєстр судових рішень в Україні.
- 13 12. <http://www.police.ua> - Форум працівників МВС України.
- 14 13. <http://www.vkka.gov.ua> - офіційний сайт Вищої кваліфікаційної комісії адвокатури. 14. <http://www.nbuv.gov.ua> - Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського.
- 15 15. <http://www.catalogue.nplu.org> - Національна парламентська бібліотека України.
- 16 16. <http://www.pravoznavec.com.ua> - Електронна бібліотека юридичної літератури “Правознавець”.
- 17 17. <http://www.icpo.centrmia.gov.ua> - сайт Національного центрального бюро Інтерполу в Україні.